

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिका

तेश्रो नगर सभा

आ.व. २०७५/७६ को प्रस्तावित बजेट वक्तव्य

तेश्रो नगर सभाका सम्माननीय सभाअध्यक्ष ज्यू,

सभामा उपस्थित नगर सभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरू, संचारकर्मी र उपस्थित नगरपालिकाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरूमा हार्दिक नमस्कार ।

नेपालगञ्ज उप-महानगरपालिकाको उप-प्रमुखको हैसियतले यस सम्मानित सभासमक्ष आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को लागि अनुमान गरिएको आय-व्ययको बजेट पेश गर्न म यो सभा समक्ष अनुमति चाहन्छु ।

यस अवसरमा शासन व्यवस्थामा जनताको अधिकार स्थापित गराउन र लोकतन्त्र, स्वतन्त्रता र सार्वभौमसत्ताको प्राप्ति र समृद्धिका लागि आफ्नो जीवन उत्सर्ग गरी विभिन्न जनआन्दोलनहरूमा वीरगति प्राप्त गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात सम्पूर्ण शहिदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्दछु । त्यसैगरी राष्ट्रियता, स्वाधीनता, लोकतन्त्र, सामाजिक न्याय, समानता र समृद्धिको लागि संघर्ष गर्नुहुने नेपाली राजनीतिका शिखर व्यक्तित्वप्रति हार्दिक सम्मान प्रकट गर्दछु ।

नेपालको संविधानको भाग १ को धारा ३ अन्तर्गत “बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक विशेषतायुक्त भौगोलिक विविधतामा रहेका समान आकांक्षा र नेपालको राष्ट्रिय स्वतन्त्रता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय हित तथा समृद्धिप्रति आस्थावान रही एकताको सुत्रमा आबद्ध सबै नेपाली जनता समष्टिमा राष्ट्र हो” भन्ने मर्मलाई सम्मान साथ आत्मासाथ गर्दै हामी आज यो अवस्थामा आईपुगेका छौं ।

लामो संघर्षपछि नेपाली जनताको चाहना अनुरूप संघीय स्वरूपको समावेशी जनप्रतिनिधिमूलक शासन प्रणाली स्थापना भएको छ । तीनै तहको निर्वाचनबाट लोकतान्त्रिक शासन प्रणाली संस्थागत भएको छ । यो मौलिक स्वरूपको राजनीतिक उपलब्धीसंगै जनताको भरपर्दो साथ र विश्वास पाएको वर्तमान अवस्थामा स्थानीय सरकारलाई स्थानीय श्रोत र सामर्थ्यको सदुपयोग गरी विकास र समृद्धिको यात्रामा अविचलित रूपमा अघि बढ्न ठूलो प्रेरणा मिलेको छ ।

२०६८ को जनगणना अनुसार नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको जनसंख्या १ लाख ३८ हजार ९ सय ५१ रहेको छ । २०६८ देखि २०७५ सम्म आईपुग्दा जनसंख्यामा भएको वृद्धिदर र तीव्र रूपमा बढी रहेको शहरीकरणको प्रभाव अनुमान समेतलाई आधार मान्दै र यस उपमहानगरपालिकाको बसोबासको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को लागि अनुमानित आय व्यय विनियोजन गरेको छु ।

लामो समयपछि भएको स्थानीय निर्वाचनबाट निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूबाट नागरिकको अपेक्षा तथा आकांक्षाहरू धेरै तर श्रोत साधनको सिमितताका बीच ती अपेक्षा पूरा गर्ने चुनौति हाम्रो काँधमा आइपरेको छ । एकातिर स्थानीय तहमा जनताको चाहना अनुसार जनताको घरदैलोमा स्थानीयस्तरमा जनतालाई सेवा सुविधा पुर्याउनु पर्ने तथा अर्कोतर्फ आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार लगायतका क्षेत्रको सन्तुलित, समानुपातिक एवं समावेशी विकासका माध्यमबाट समृद्धिको मार्गमा अघि बढ्नु पर्ने गहनतम जिम्मेवारी स्थानीय सरकारका सामु आइपरेको छ । यी र यस्तै जिम्मेवारी वहनको सुरुवाति अवस्थामा विविधतामा एकताको भावनका साथ अगाडि बढ्न नेपालगञ्ज उपनगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ को आय-व्ययको बजेट यस सम्मानित तथा ऐतिहासिक नगर सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मैले आफुलाई गौरवान्वित भएको महसुस गरेको छु ।

देहायका विषय वस्तुलाई मूल आधार र मार्गदर्शनको रूपमा लिई बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

१. नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा सम्बन्धि दिग्दर्शन २०७४, आवधिक योजनाले परिलक्षित गरेका लक्ष्य र प्राथमिकता, राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग ऐन २०७४, अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन २०७४, स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका २०७४, नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय स्तरमा जनाएका प्रतिवद्धताबाट सिर्जित दायित्वहरू संघ र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका अन्य आर्थिक नीति कानून, मार्ग निर्देशन, मापदण्ड तथा परिपत्रहरू ।
२. संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण अनुदान, सर्शत अनुदान, राजश्व बाँडफाँड ।
३. वडागत बजेट सिलिङ्ग भित्रका सबै योजनाहरू वडा भेलाबाट जनसहभागितात्मक विधिबाट छनौट एवम् प्राथमिकीकरण भए बमोजिम नै वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रममा समावेश ।
४. बजेट विनियोजन गर्दा स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा सम्बन्धि दिग्दर्शन २०७४ मा व्यवस्था भएबमोजिम आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार विकास, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन, संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह र वित्तिय व्यवस्थापन तथा सुशासन समेतका विषयगत क्षेत्र बमोजिम योजना तथा कार्यक्रम तयार गरिएको ।
५. विभिन्न समयमा सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, लेखा परीक्षण तथा विभिन्न अध्ययन प्रतिवेदन, गुरुयोजनामा औल्याईएका गहनतम मार्गदर्शन, सुझाव र अन्य नगरपालिकाहरूको अध्ययन, अवलोकन भ्रमणबाट बोध भएका व्यवहारिक र वस्तुनिष्ठ सिकाई तथा सफल अभ्यास अनुभवलाई समेत मध्यनजर गरी प्रस्तुत बजेट तर्जुमा गरिएको व्यहोरा अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

सम्माननीय सभाअध्यक्ष महोदय,

साविकको मध्य र सुदुर पश्चिमाञ्चल विकास क्षेत्रको क्षेत्रीय हव एंव ५ नं. प्रदेशको आर्थिक तथा औद्योगिक नगरीको रूपमा रहेको नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकालाई विकासको उत्कृष्ट नमूना शहर बनाउन यहाँहरूबाट मार्गदर्शन, सहयोग र सुझावको अपेक्षा राख्दै म आगामी आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ मा विनियोज गरिएको नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको बजेट वक्तव्य प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । स्थानीय राजश्व परामर्श समितिबाट सिफारिस भई आएका राजश्व (कर, सेवा शुल्क, दस्तुर आदि) का दरहरु र सोबाट प्राप्त आन्तरिक श्रोतको अनुमान, श्रोत अनुमान तथा बजेट सिमा निर्धारण समितिबाट तय गरिएको संघीय सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानीकरण, सशर्त अनुदान, राजश्व बाँडफाँड, आन्तरिक श्रोतको अनुमान, विकास साभेदार संस्थाको बजेट तथा अन्य गैह्र सरकारी संघ संस्थाबाट प्राप्त बजेट समेतको आधारमा कुल श्रोतको अनुमान एंव बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिबाट सिफारिस भई आएको योजना तथा कार्यक्रमको खाका र सो संग सम्बन्धित विषयगत समुहहरुको सुझावबाट सिफारिस भई आएको सुझावहरुको आधार तथा विभिन्न समयसमयमा सम्बन्धित निकायसंगको छलफल, सुझाव र नगरकार्यपालिकाको बोर्ड बैठकको मिति २०७५ असार ९ गतेको निर्णयबाट यस सभामा प्रस्तुत गर्न पारित भई आएको आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि अनुमानित आय-व्ययको विवरण निम्न अनुसार प्रस्तुत गरेको छु ।

क्र. सं.	शीर्षकको नाम	चालु खर्च	पूँजिगतखर्च	वित्तियव्यवस्था	जम्मा
१.	नेपालगञ्ज नगरकार्यपालिका	१८०,७५०,०००.००	१,६२०,१८७,०३६.००	-	१,८००,९३७,०३६.००
२.	वडा समिति	-	२२७९२६०००	-	२२७,९२६,०००.००
३.	विषयगत शाखा	३६३२७५०००	२४५०००००	-	३६७,७७५,०००.००
४.	ऋणको सावा व्याज भुक्तानी			१८००००००	१८,०००,०००.००
५.	लगानी (शेयर/ऋण)	-	-	-	०.००
	जम्मा	५४४,०२५,०००.००	१,८७१,८१३,०३६.००	१८,०००,०००.००	२,४३३,८३८,०३६.००

जम्मा अक्षरूपी रु. २ अरब ४३ करोड ३८ लाख ३८ हजार ३६ मात्र ।

क) आय ब्ययको यथार्थ र अनुमानित विवरण

१) गत आर्थिक वर्ष ०७३/०७४ मा आन्तरिक श्रोततर्फ रु. १२ करोड १६ लाख २५ हजार आय अनुमान गरिएकोमा उक्त आर्थिक वर्ष मा रु.१० करोड ३१ लाख ५२ हजार राजस्व असुल भई करिव ८५ प्रतिशत लक्ष्य हासिल भएको छ । गत आर्थिक वर्ष को अनुभव तथा राजश्व सुधारका प्रयासबाट चालू आर्थिक वर्षको २०७५ बैशाख सम्मको आम्दानीको स्थितिलाई मध्यनजर गर्दा आन्तरिक श्रोत अनुमानको ९० प्रतिशत भन्दा बढी लक्ष्य प्राप्ती हुने अनुमान गरिएको छ । आगामी आ.व. को आन्तरिक श्रोतको आय अनुमान रु.१५ करोड ११ लाख प्रस्ताव गरिएको छ । आगामी आ.व.मा एसियाली विकास बैंक र नगर विकास कोष र वाट्य श्रोतबाट प्राप्त हुने ऋण तथा अनुदानहरु रु. १ अर्ब ११ करोड समेत गरि कुल आय २ अरब ४३ करोड ३८ लाख ३८ हजार ३६ हुने अनुमान गरेको छु । कूल आम्दानीको अधिकांश भार केन्द्रिय सरकार, प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने अनुदान तथा दातृ निकायबाट प्राप्त हुने ऋण रहेकोले राजश्वको दायरा बढाई आन्तरिक श्रोत वृद्धि गर्ने कार्यक्रमलाई अभियानकै रूपमा लिई कार्यान्वयन गर्नु आजको अपरिहार्य आवश्यकता रहेको छ ।

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५-७६ को लागि प्रस्तावित आय अनुमान		
क्र.स.	शीर्षकहरु	अन्तिम संशोधन
१	आन्तरिक आय	१५१,१००,०००.००
२	घरजग्गा रजिष्ट्रेशन	३,५७७,०००.००
३	संघिय सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण अनुदान	२९४,७००,०००.००
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तिय समानिकरण अनुदान	६,९४७,०००.००
५	राजश्व बाडफाड (प्रदेश)	१५,९२३,०००.००
६	राजश्व बाडफाड (संघ)	१५१,१७९,०००.००
७	विविध आय (चालु आवबाट जिम्मेवारी सने मौज्जात समेत)	२०,०००,०००.००
	बाँडफाँडयोग्य बजेट	६४३,४२६,०००.००
८	संघिय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान	३५९,७००,०००.००
९	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान	१३,३००,०००.००

नेपालगञ्ज उपमहानगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७५-७६ को लागि प्रस्तावित आय अनुमान		
क्र.स.	शिर्षकहरु	अन्तिम संशोधन
१०	संघिय सरकारबाट प्राप्त सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	२००,०००,०००.००
	शर्त अनुदान जम्मा	५७३,०००,०००.००
११	बाल संरक्षण तथा बालश्रम न्यूनीकरण कार्यक्रम(युनिसेफ)	५,०००,०००.००
१२	शहरी विकास कार्यक्रम (ए.डि.वि./आर.यु.डि.पि.)	१,११०,०००,०००.००
१३	बसपार्क निर्माण कार्यक्रम (नगर विकास कोष ऋण)	९८,८३७,०३६.००
	अन्य आम्दानी	१,२१३,८३७,०३६.००
	कुल आय जम्मा	२,४३०,२६३,०३६.००

अक्षरपी रु. २ अरब ४३ करोड २ लाख ६३ हजार ३६ मात्र ।

ख) व्ययको यथार्थ र अनुमानित विवरण

गत आ.व. ०७३/७४ मा व्यय तर्फ चालु खर्च रु. २० करोड ३३ लाख ९२ हजार र पूँजीगत खर्च रु. ३२ करोड ३४ लाख ६ हजार रहेको छ । चालु आर्थिक वर्षको हाल सम्मको संसोधित खर्च चालु खर्च तर्फ ९० प्रतिशत भन्दा बढि र पूँजीगत खर्च तर्फ ८० प्रतिशत भन्दा बढी खर्च हुने अनुमान रहेको छ । आगामी आ.व.०७५/७६ को व्यय अनुमान चालु खर्च तर्फ शर्त अनुदान तर्फ समेत गरी रु.५४ करोड ४० लाख २५ हजार र पूँजीगत खर्च तर्फ रु.१ अर्ब ८७ करोड १८ लाख १३ हजार ३६ हुने अनुमान गरिएको छ । यसमा चालु खर्च करीब २२ प्रतिशत र पूँजीगत खर्च करीब ७८ प्रतिशत रहने अनुमान छ । पूँजीगत खर्चमा एकीकृत तथा क्षेत्रीय शहरी विकास आयोजनाको अनुदान र ऋण रकम करीब रु.१ अर्ब ११ लाख रहेकोले चालु र पूँजीगत खर्च बीचको अनुपातमा भारी फरक देखिएको हो ।

क्र.स.	व्यय शिर्षक	प्रस्तावित व्यय रु.
१	समपुरक कोष	
	नगर विकास कोष समपुरक	१०,०००,०००.००
	अन्य शीर्षक समपुरक	१०,०००,०००.००
	IUDP & RUDP समपुरक कोष	४०,०००,०००.००
२	चालुखर्च	१८०,७५०,०००.००
३	नगरस्तरीय कार्यक्रम	१०८,८५०,०००.००
४	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	
	बालबालिका लक्षित कार्यक्रम	३,०००,०००.००
	महिला लक्षित कार्यक्रम	३,०००,०००.००
	अन्य लक्षित (नगरकार्यपालिका सदस्यद्वारा सञ्चालित)	१,५००,०००.००
५	प्रवृद्धनात्मक कार्यक्रम	१९,७००,०००.००
६	क्रमागत कार्यक्रम	८,५००,०००.००
७	लागत सहभागिता	५,०००,०००.००
८	विषयगत कार्यालय	
	स्वास्थ्य शाखा	१२,०७५,०००.००
	पशुसेवा शाखा	५,०००,०००.००
	कृषि विकास शाखा	४,०००,०००.००

	शिक्षा शाखा	४,०००,०००.००
	महिला विकास शाखा	३,५००,०००.००
	सहकारी शाखा	१,०००,०००.००
९	अन्य बजेट शिर्षक	
	युनिसेफ सम्बन्धि कार्यक्रम	५,०००,०००.००
	शहरी विकास कार्यक्रम	१,११०,०००,०००.००
	बसपार्क निर्माण कार्यक्रम	९८,८३७,०३६.००
१०	वडास्तरीय कार्यक्रम	२२७,१२६,०००.००
	वडा न.१	११,६८४,०००.००
	वडा न.२	९,७२८,०००.००
	वडा न.३	८,१५२,०००.००
	वडा न.४	१३,०७०,०००.००
	वडा न.५	८,९६०,०००.००
	वडा न.६	८,४४०,०००.००
	वडा न.७	७,७११,०००.००
	वडा न.८	८,३८९,०००.००
	वडा न.९	८,५५०,०००.००
	वडा न.१०	११,४४२,०००.००
	वडा न.११	९,७३६,०००.००
	वडा न.१२	१०,४७३,०००.००
	वडा न.१३	१०,१०६,०००.००
	वडा न.१४	८,४७३,०००.००
	वडा न.१५	९,३९६,०००.००
	वडा न.१६	१०,३०५,०००.००
	वडा न.१७	९,८२७,०००.००
	वडा न.१८	१२,२२०,०००.००
	वडा न.१९	१०,५२०,०००.००
	वडा न.२०	१४,९३५,०००.००
	वडा न.२१	१०,०५७,०००.००

	वडा न.२२	८,७९८,०००.००
	वडा न.२३	६,१५४,०००.००
११	शशर्त अनुदान :	
	संघिय शशर्त अनुदान	३५९,७००,०००.००
	प्रदेश शशर्त (खेलकुद मैदान निर्माण)	१३,३००,०००.००
	सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम	२००,०००,०००.००
	कुल व्यय जम्मा	२,४३३,८३८,०३६.००

अक्षेरुपी रु. २ अरब ४३ करोड ३८ लाख ३८ हजार ३६ मात्र ।

आर्थिक वर्ष २०७५/०७६ का लागि प्रस्तुत गरिएको बजेटमा राजश्व तथा करका नीतिहरु :

१. आन्तरिक श्रोत अभिवृद्धि गर्न राजश्वको दायरा फराकिलो गर्ने क्रममा संघीय सरकारबाट स्थानीय सरकार संचालन ऐनको एकिकृत सम्पत्ति कर संकलन गर्न संकुचन गरिएको आर्थिक अध्यादेश २०७५ को व्यवस्था संसोधन गरी निर्वाध रूपमा कर संकलन गर्ने स्थानीय तहको अधिकार स्थापित गर्न संघीय सरकार संग विशेष पहल गरिनेछ ।
२. नगरपालिका क्षेत्रभित्र उद्योग, व्यापार गर्ने सबै किसिमका व्यवसायलाई व्यवसाय करको दायरमा ल्याउन सानो कारोबार भएका व्यवसायको करको दर घटाइएको र मानव स्वास्थ्यमा नकारात्मक असर पर्ने सुर्तीजन्य र मदिराजन्य वस्तु एवं वातावरणमा नकारात्मक असर गर्ने प्लास्टिकजन्य, इटाजन्यवस्तुको उत्पादन तथा निकासी गर्ने उद्योग र व्यवसायलाई निरुत्साहित गर्न यस्तो प्रकृतिको कारोबारमा व्यवसाय कर अभिवृद्धि गरिएको छ । साथै यस नगर क्षेत्रभित्र व्यापारिक कारोबार गर्ने सबै प्रकारका व्यवसायलाई व्यवसाय करको दायरामा ल्याउन व्यवसायको करयोग्य आयको आधारमा यर्थाथ रूपमा व्यवसाय वर्गीकरण गरिएको, कम कारोबार हुने व्यवसायलाई न्यून दरमा कर लगाइने नीति अवलम्बन गरिएको एवं सबै प्रकारका व्यवसायलाई यस नगरपालिकामा दर्ता एवं नविकरण गर्न अनिवार्य गरि नियमन प्रक्रियालाई कडाई गरिने नीति लिइएको छ ।
३. वातावरण अनुकुलनमा सहयोग पुर्याउने खालका उद्योग व्यवसाय तथा महिला संचालक भएको उद्योग, व्यापार, व्यवसायमा करको दरमा विशेष छुट दिई यस्ता उद्योगी व्यवसायीलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति अवलम्बन गरिएको छ ।
४. यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र भवन संरचना निर्माणका लागि अनुमति लिई तोकिएको समयमा विविध कारणवश निर्माण सम्पन्न गर्न नसकेका घरधनी एवं नगरपालिकाबाट नक्सा पास नगरी संरचना निर्माण गरिएका घरधनीहरुलाई तोकिएको मापदण्ड भित्र पर्ने भए प्राविधिक कर्मचारिबाट स्थलगत अवलोकन समेत गरि एक पटकका लागि नक्सा प्रमाणित गर्न लाग्ने दस्तुरमा विशेष छुट दिईने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
७. हालसम्म घर बहाल करबापत केन्द्र सरकारलाई १० प्रतिशत र स्थानीय सरकारलाई २ प्रतिशत समेत गरी जम्मा १२ प्रतिशतका दरले कर संकलन हुदै आएकोमा हालको परिवर्तित कानुनी व्यवस्था अनुसार घर बहाल कर संकलन गर्ने एकल अधिकार स्थानीय तहलाई प्राप्त भएकोले यस नगरपालिका क्षेत्रभित्र घर बहालमा दिने घरधनीहरुलाई बहाल करमा विशेष छुट दिई १० प्रतिशतको दरले घर बहाल कर संकलन गरिनेछ ।
८. बढी भन्दा बढी घरधनीलाई करको दायरमा ल्याउन वास्तविक घर बहालको रकम एकिन गरी सो रकमका आधारमा बहाल करका माध्यमबाट घर बहाल कर वृद्धि गर्ने विशेष कार्यक्रम संचालन गरी घर बहाल कर संकलन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९. लक्षित समूह तर्फका कार्यक्रम छनौटका मूल आधार गरिबी र विपन्नताको स्तरमा निर्धारण गरी लक्षित समूहको आधिकारिक संगठन एवं यस सम्बन्धि काम गर्ने विषयगत कार्यालयसंगको समन्वयमा लक्षित समुदायको आयमुलक, रोजगारमुलक र सिपमुलक खालका क्षमता अभिवृद्धि कार्यक्रम तथा प्रविधि हस्तान्तरण जस्ता कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
१०. आय आर्जन, सीपमूलक र चेतनामूलक कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा स्थानीय स्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग हुने एवं यस अघि अवसरबाट वञ्चितमा परेका वर्गलाई प्रत्यक्ष फाईदा पुर्याउने योजनालाई उच्च प्राथमिकतामा राखिनेछ ।

११. करको दायरा विस्तार गर्न र वैज्ञानिक कर प्रणालीबाट व्यवसाय वर्गीकरण गर्न आगामी आर्थिक वर्षमा राजश्वका दरहरू थप व्यवस्थित गरिने र राजश्व संकलन गर्न नीजि क्षेत्र (उद्योग वाणिज्य संघ) संगको सहकार्य र समन्वयलाई थप सुदृढ एवं प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।

अन्तमा,

विविध बाधा व्यवधानका बीचमा नेपालगन्ज उपमहानगरपालिकाले राजश्व संकलन कार्य गर्दै आएको छ । एक आर्थिक वर्षमा प्राप्त अनुभव र सिकाईलाई आधार मान्ने हो भने राजश्व बुझाउदै आएको करदाता र यर नगरपालिकाबीचको सम्बन्धलाई सुमुधुर बनाई करदाताको तिर्न सक्ने क्षमताको आधारमा प्रगतिशिल करको दरको माध्यमबाट राजश्व संकलन गर्नु पर्ने देखिन्छ । नगरको विकासको मेरुदण्ड भनेकै राजश्व भएको कुरालाई आत्मासात गर्दै करदाता र नगरपालिकाबीच आउने वर्षदेखि करदाताहरू संगको समन्वय र सहकार्य मजबुद बनाउदै राजश्व संकलन, करको दर र दायरा निर्धारण गरिने योजना रकेकोले सो अनुरूप आन्तरिक श्रोत अभिवृद्धिको कार्यक्रम अगाडि बढाइने व्योहोरा म यो सभा समक्ष अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

कर्तव्य पालनको सिलसिलामा हामी एकजुट भई विविधतामा एकता कामय गर्दै यस उपमहानगरपालिकामा उपलब्ध सिमित श्रोत साधनको उच्चतम उपयोग गर्न सके हामीले तोके अनुसारको लक्ष्य हासिल गर्न सक्षम हुनेछौ । तेश्रो नगरसभामा प्रस्तुत गरिएको अनुमानित बजेट आय-व्ययको विवरण तयार गर्न सहयोग गर्नुहुने नगर प्रमुखज्यू, नगर सभा सदस्य ज्यूहरू, नीजि क्षेत्रका जिम्मेवारी प्रतिनिधिज्यूहरू, संचार माध्यम, कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

यस बजेटलाई अन्तिम रूप दिन यहाँहरूको महत्वपूर्ण सुझाव र सल्लाहको अपेक्षा गर्दै बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि सबै पक्षबाट रचनात्मक सहयोगको अपेक्षा गर्दछु । चालु आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विनियोजित बजेट अनुसारको योजना कार्यान्वयन गर्नमा सहयोग गर्नुहुने वडा समिति, विषयगत शाखा, संघ संस्था लगायत सम्पूर्ण महानुभावहरूमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु ।

साथै यस बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनबाट नगरपालिकाको भौतिक पूर्वाधार विकास एवं सामाजिक क्षेत्रको विकासमा वाञ्छित लक्ष्य हासिल हुने हुँदा बजेटको सफल कार्यान्वयनका लागि विकास साभेदार संस्था, अन्तराष्ट्रिय/राष्ट्रिय गैर सरकारी संघ/संस्था संचारक्षेत्र, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज सबै क्षेत्रबाट सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद ।

उमा थापा

नगर उपप्रमुख

नेपालगन्ज उपमहानगरपालिका

मिति : २०७५ साल असार २१ गते ।

आज्ञाले,

तोयनारायण सुवेदी

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत